
ECOSOUL

Par Ecosoul

Izstrādājam stratēģijas un nodrošinām inovatīvus risinājumus ilgtspējīgai vides pārvaldībai.

Mēs strādājam drosmīgi, analītiski un neatlaidīgi, meklējot risinājumus, kas nodrošina harmonisku cilvēka un dabas līdzāspastāvēšanu.

Kur zvirbulis var būt zvirbulis un cilvēks var būt cilvēks – gan šodien, gan rīt.

Dabas lieguma «Ģipka»

dabas aizsardzības plāna izstrādes uzsākšana

Informatīvā sanāksme 28.10.2026. plkst. 17.00

Kristīne Vilciņa
SIA «Ecosystem solutions Latvia»
plāna izstrādes vadītāja

Dabas aizsardzības plānu izstrāde tiek veikta Dabas aizsardzības pārvaldes īstenotā ERAF projekta "Dabas aizsardzības plānu izstrāde bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai rezervātos un nacionālajos parkos" Nr. 2.2.3.3/1/24/I/001 ietvaros.

Līdzfinansē Eiropas Savienība

2027 Nacionālais attīstības plāns

Dabas aizsardzības pārvalde

Prezentācijas tēmas

- **Dabas liegums “Ģipka”:**
  pamatdati, dabas vērtības, ietekmes un draudi

- **Dabas aizsardzības plāna** mērķi, uzdevumi,
  laika grafiks,
  iespējas iesaistīties

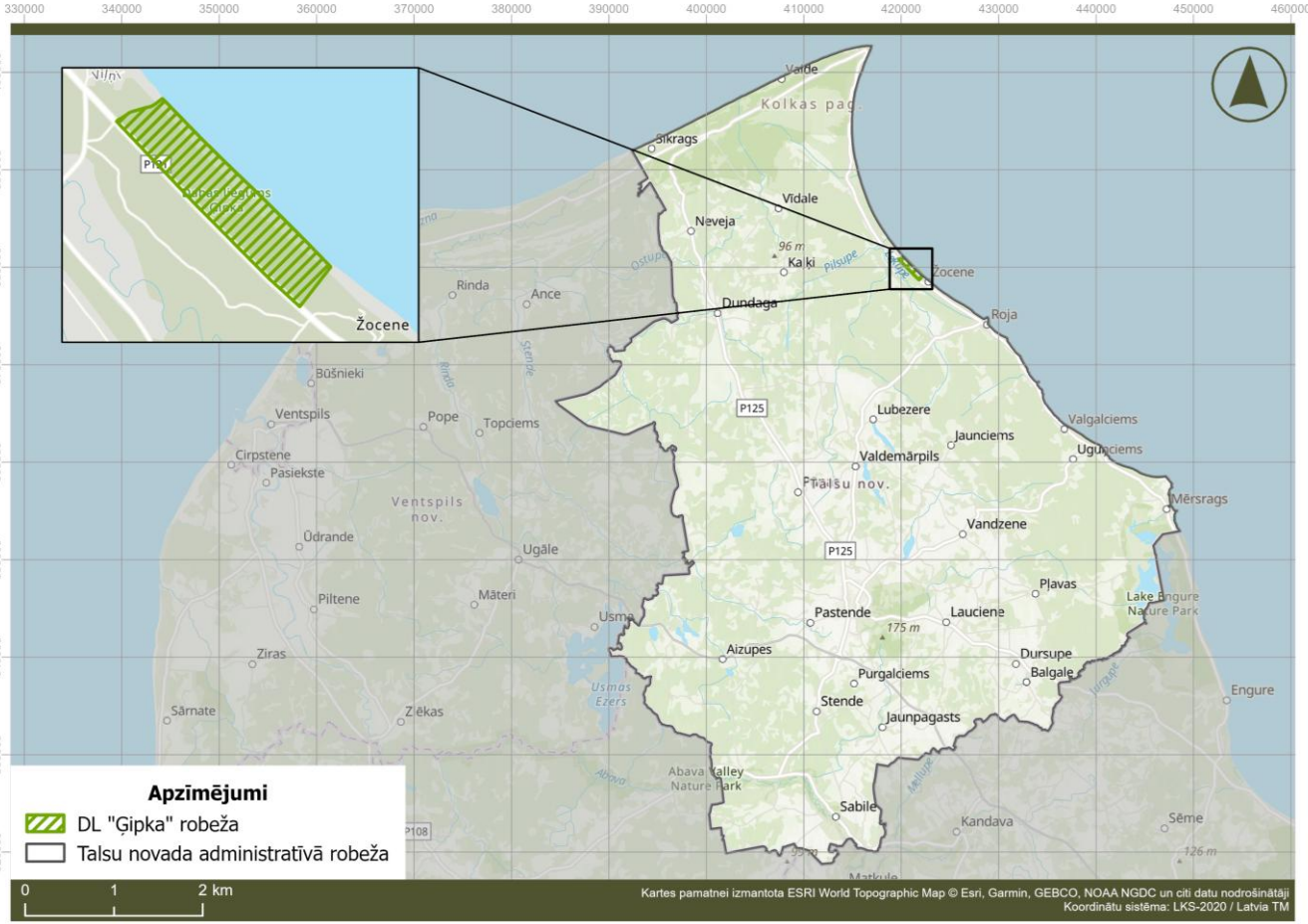

DL “Ģipka”

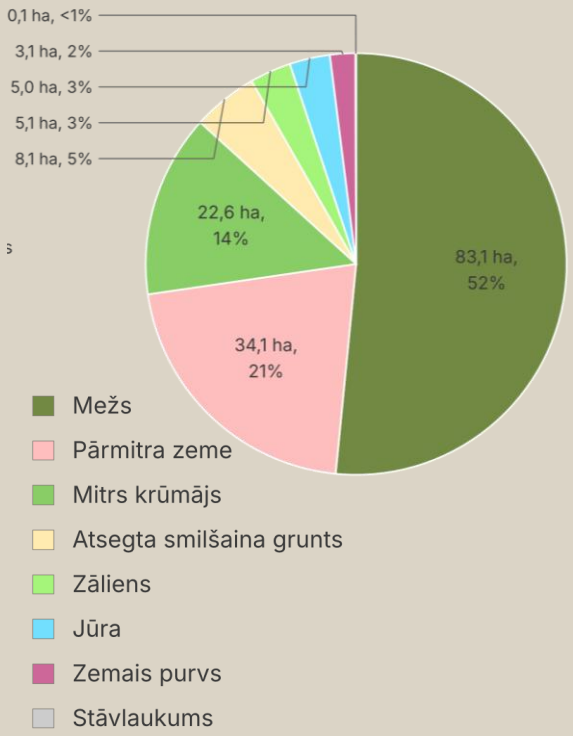
Īpaši aizsargājama dabas teritorija – dabas liegums un Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija *Natura 2000* - kopš 2004. gada

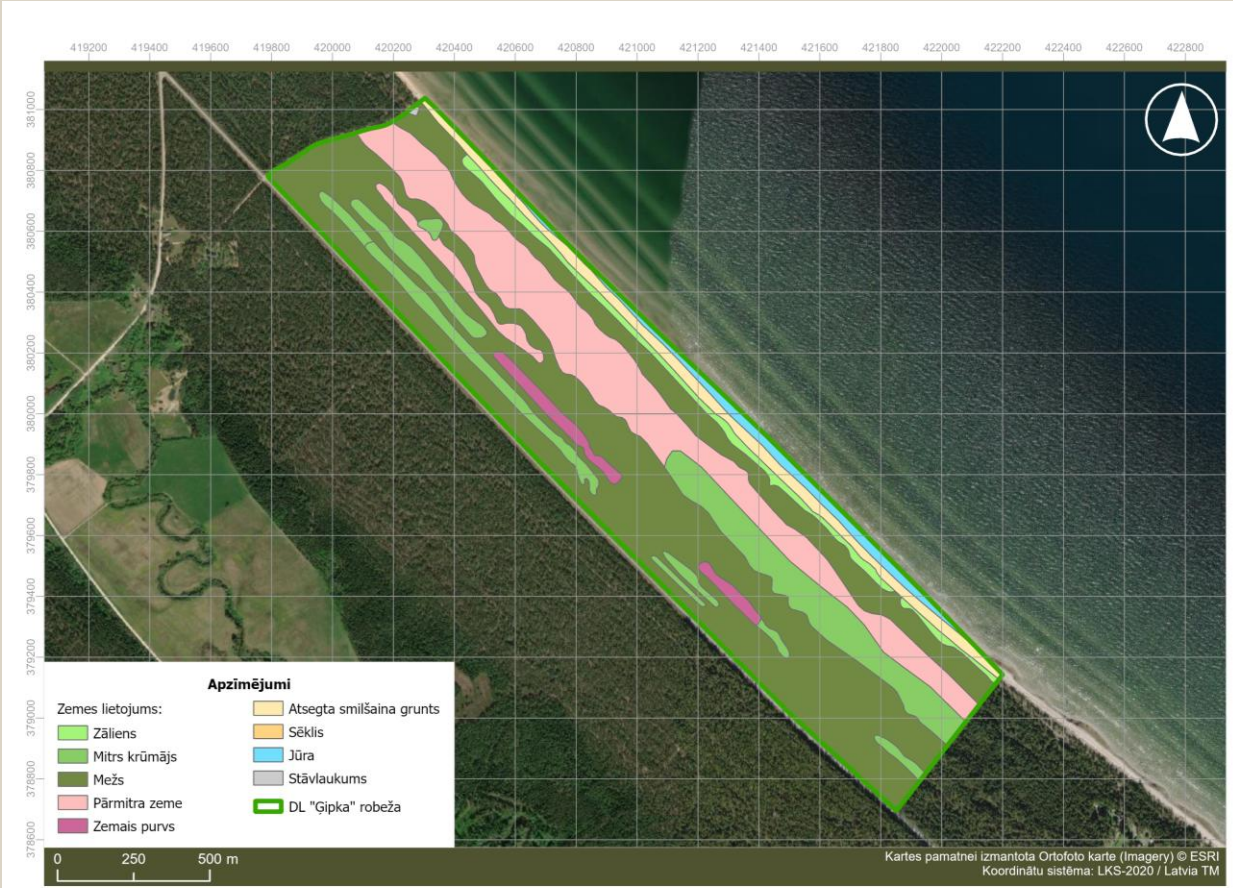
Platība - 161 ha

Talsu nov., Rojas pag.

Zemes lietojuma veidi

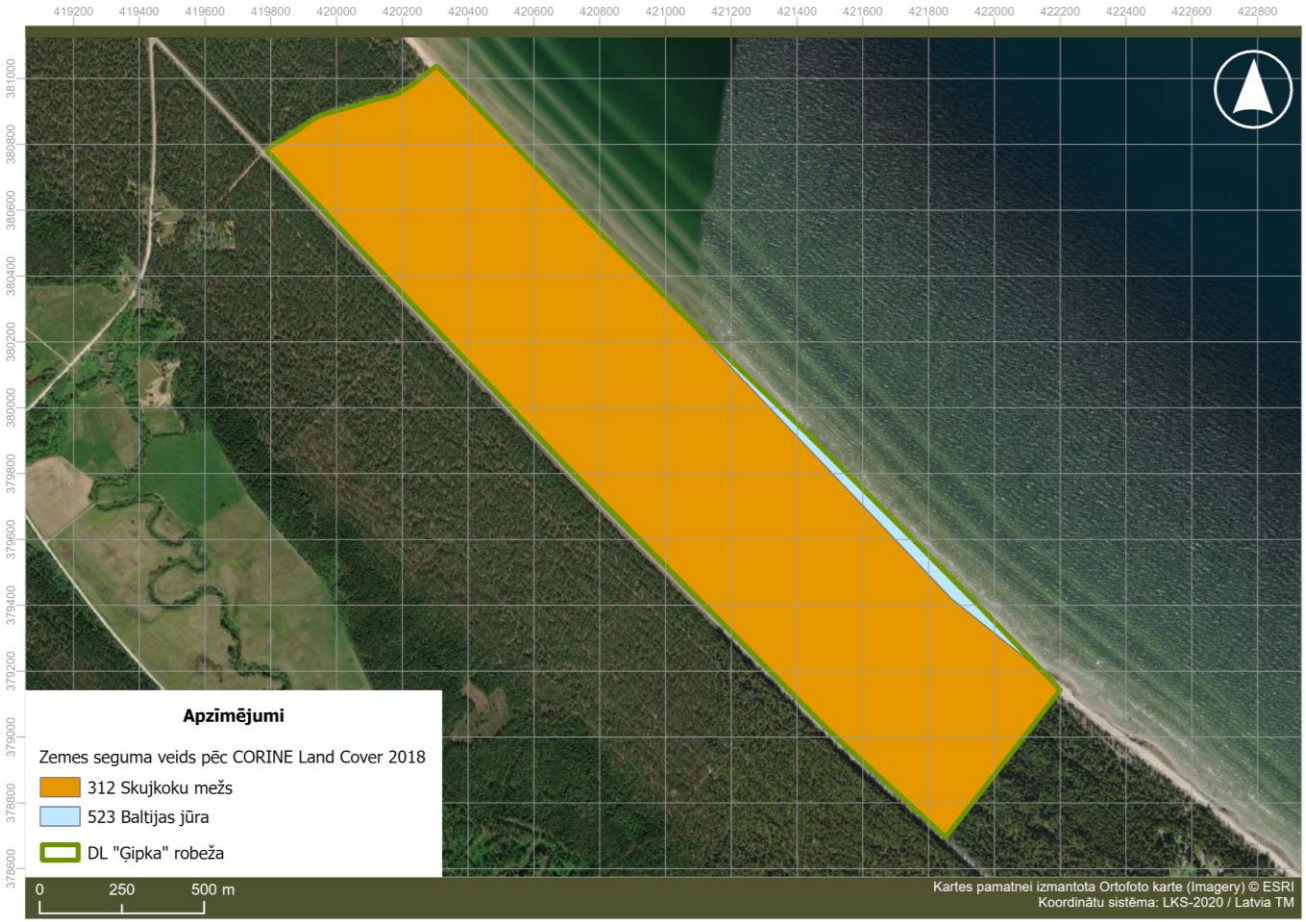
Datu avots: Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras topogrāfiskā karte , 2025

Zemes seguma veids

- Skujkoku meži, 157,10 ha (97,4%);
- Baltijas jūra 4,18 ha (2,6%).

Skujkoku mežs. Foto: G. Baumanovskis

Datu avots: *CORINE Land cover 2018*

Nekustamā īpašuma piederība

Īpašnieks: valsts;
Lietotājs: juridiska persona

147,25 ha

Tiesiskais valdītājs: pašvaldība

8,48 ha

Nav reģistrēta īpašnieka
(valsts īpašumā uz likuma pamata)

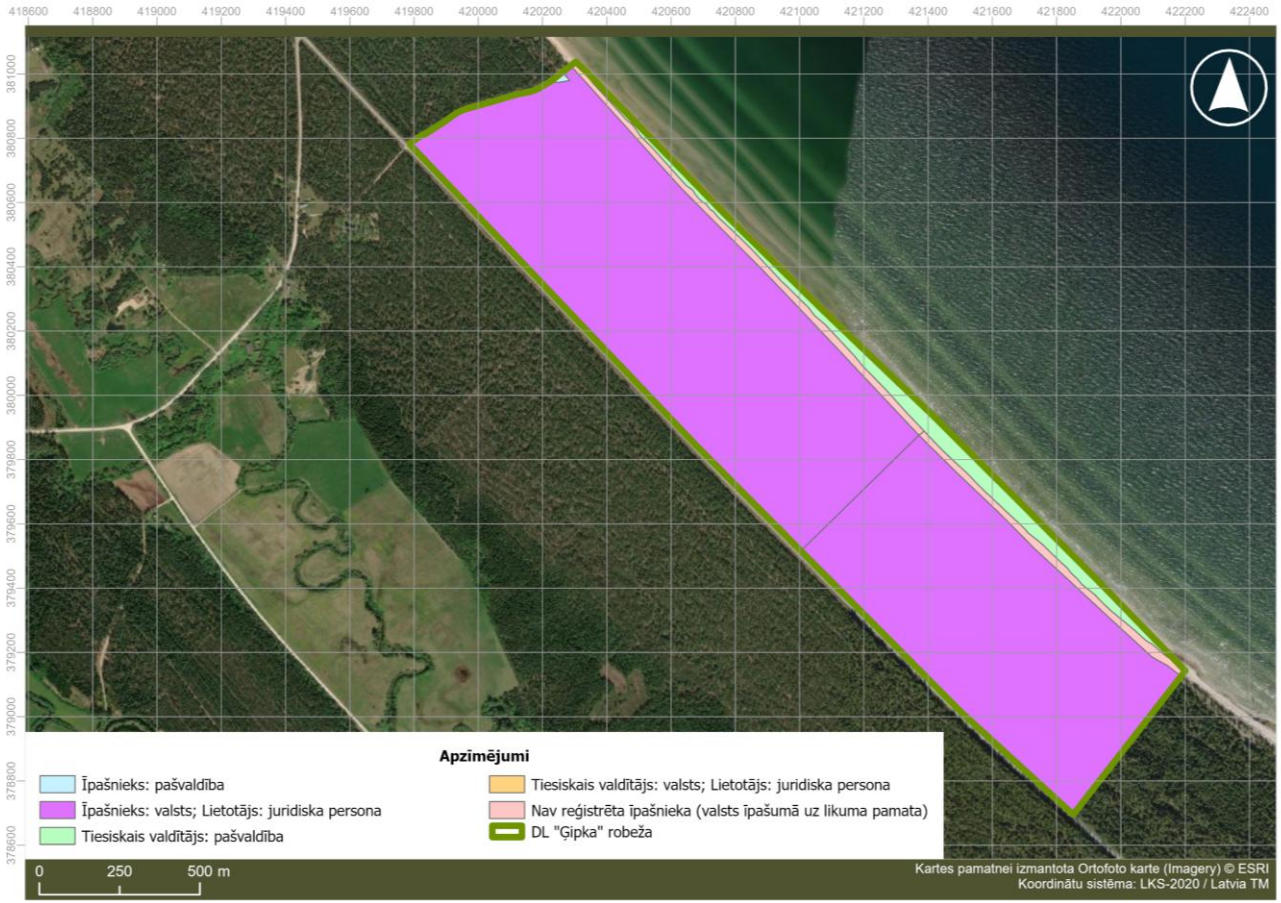
5,45 ha

Īpašnieks: pašvaldība

0,09 ha

Tiesiskais valdītājs: valsts;
Lietotājs: juridiska persona

0,009 ha

Datu avots: Valsts nekustamā īpašuma kadastra informācijas sistēma , 2026

ES nozīmes biotopi

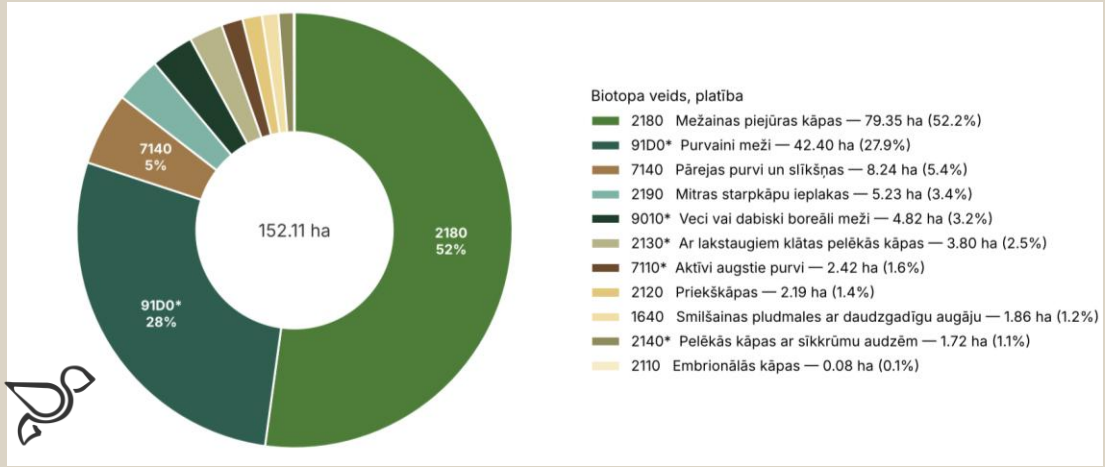
ES nozīmes biotopi aizņem no 94 % dabas lieguma “Ģipka"

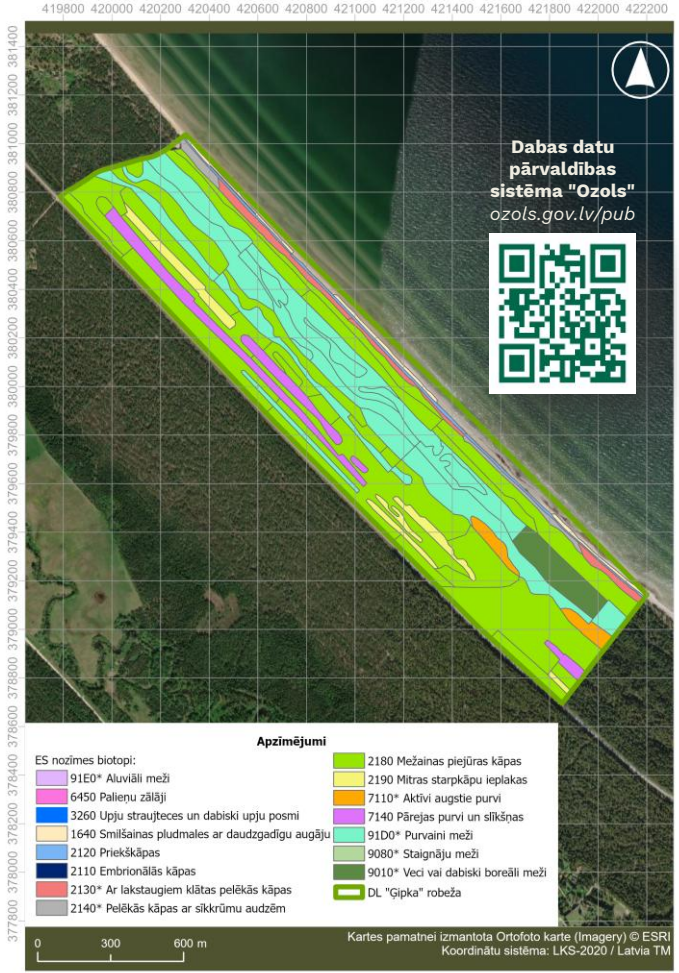

Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas. M. Ūdres foto.

Mežainas piejūras kāpas. M. Ūdres foto.

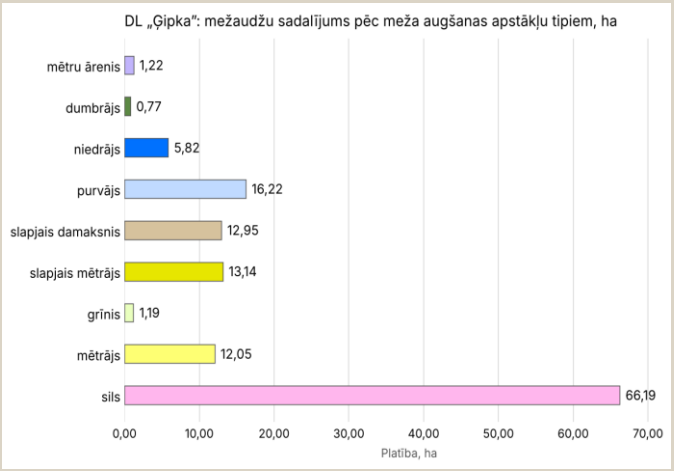

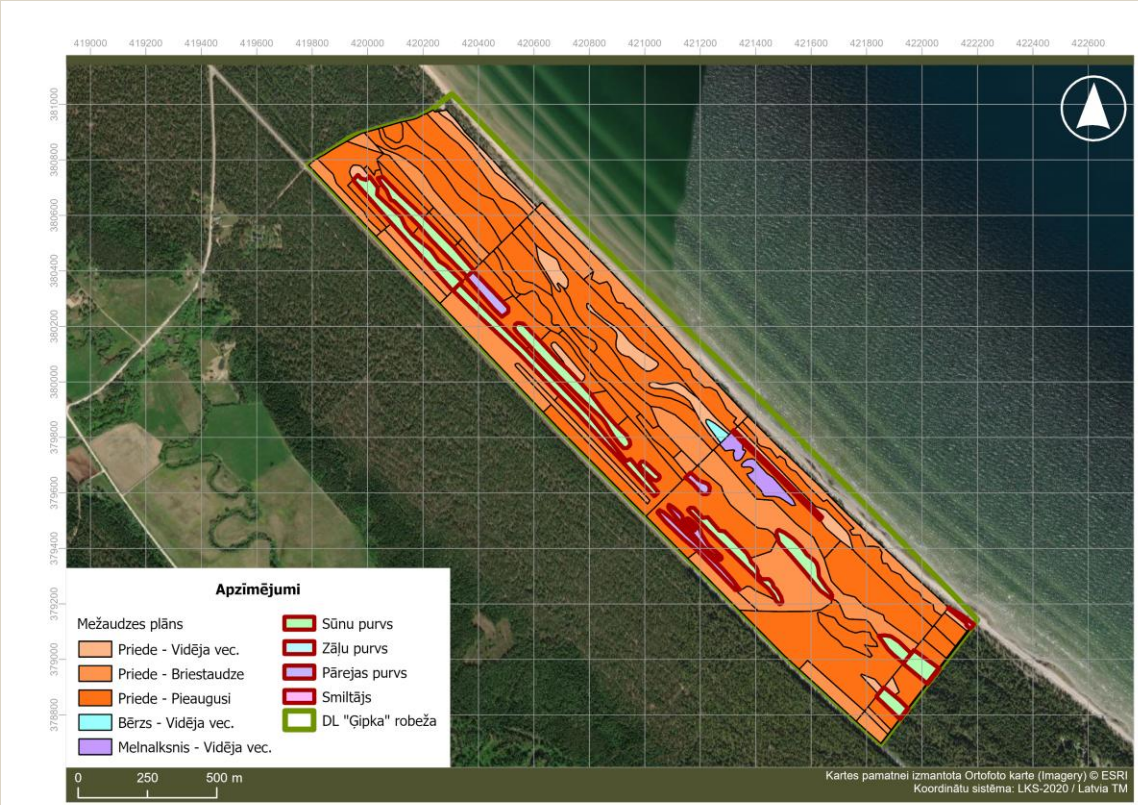

Meži

Sils. M. Ūdres foto.

Datu avots: Valsts meža dienesta Meža valsts reģistra dati, 2026

Teritorijas aizsardzības mērķis

Natura 2000 teritorijas izveidošanas mērķis

saskaņā ar likuma «Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām» pielikumu

11 ES nozīmes biotopi

- Smilšainas pludmales ar daudzgadīgu augāju
- Embrionālās kāpas
- Priekškāpas
- Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas
- Pelēkās kāpas ar sīkkrūmu audzēm
- Mežainas piejūras kāpas
- Mitras starpkāpu ieplakas
- Neskarti augstie purvi
- Pārejas purvi un slīkšņas
- Veci vai dabiski boreāli meži
- Purvaini meži

4

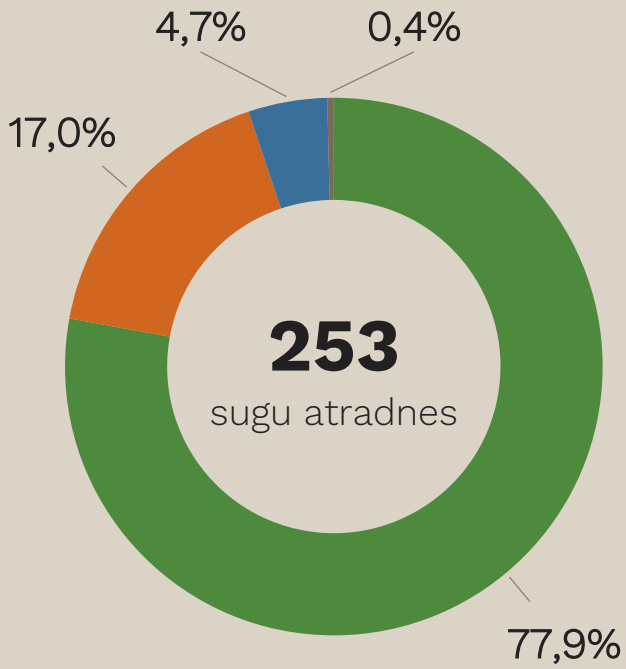
ES nozīmes sugas

- Melnā dzilna
- Vakarlēpis
- Smiltāja neļķe
- Lēzela vīrcele

Mežainu piejūras kāpu un pelēko kāpu ar sīkkrūmu audzēm biotopi, smiltāja neļķe. M. Ūdres foto.

Aizsargājamo sugu atradnes un novērojumi pa sugu grupām

Konstatētas 253 aizsargājamo sugu atradnes un novērojumi, kuras veido 14 sugas:

Paparžaugi un ziedaugi: 197 atradnes – 4 sugas

Putni: 43 atradnes un novērojumi – 8 sugas

Bezmugurkaulnieki: 12 atradnes – 1 suga

Zīdītāji: 1 novērojums – 1 suga

Zināmās aizsargājamo sugu atradnes un novērojumi

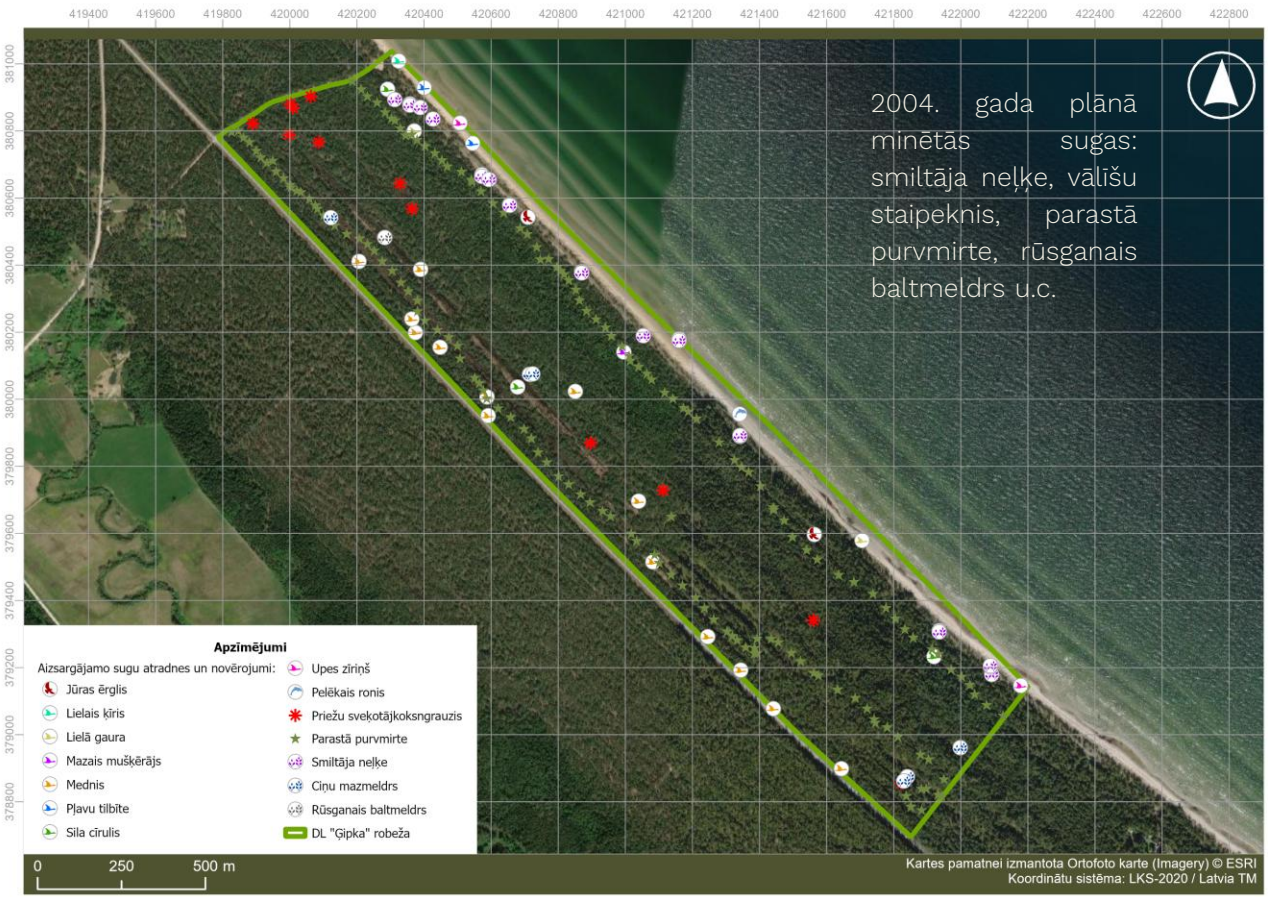

Parastās purvmirtes un smiltāja neļķes atradnes. M. Ūdres foto.

Sila cīrulis. J. Jansona foto.

Sugu un biotopu aizsardzības mērķi

Natura 2000 teritorijas līmeņa sugu un biotopu aizsardzības mērķi (izņemot putnu sugas)

Noteikti projektā LIFE IP LatViaNature

11 ES nozīmes biotopi - saglabāt esošajās platībās

- Smilšainas pludmales ar daudzgadīgu augāju
- Embrionālās kāpas
- Priekškāpas
- Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas
- Pelēkās kāpas ar sīkkrūmu audzēm
- Mežainas piejūras kāpas
- Mitras starpkāpu ieplakas
- Neskarti augstie purvi
- Pārejas purvi un slīkšņas
- Veci vai dabiski boreāli meži
- Purvaini meži

2 ES nozīmes sugas

Smiltāja neļķe - 4118 indivīdi:

- sastopama pelēkajās kāpās, blīvums augsts, salīdzinot ar citām Natura 2000 teritorijām,
- mērķis sakrīt ar esošo populācijas lielumu 2023. gada uzskaitē.

Lēzela vīrcele - 283 indivīdi:

- sastopama priekškāpās, blīvums zems, salīdzinot ar citām Natura 2000 teritorijām,
- mērķis lielāks par esošo populācijas lielumu 2023. gada uzskaitē (112 indivīdi).

Lēzela vīrcele. B. Laimes foto.

G. Baumanovska foto.

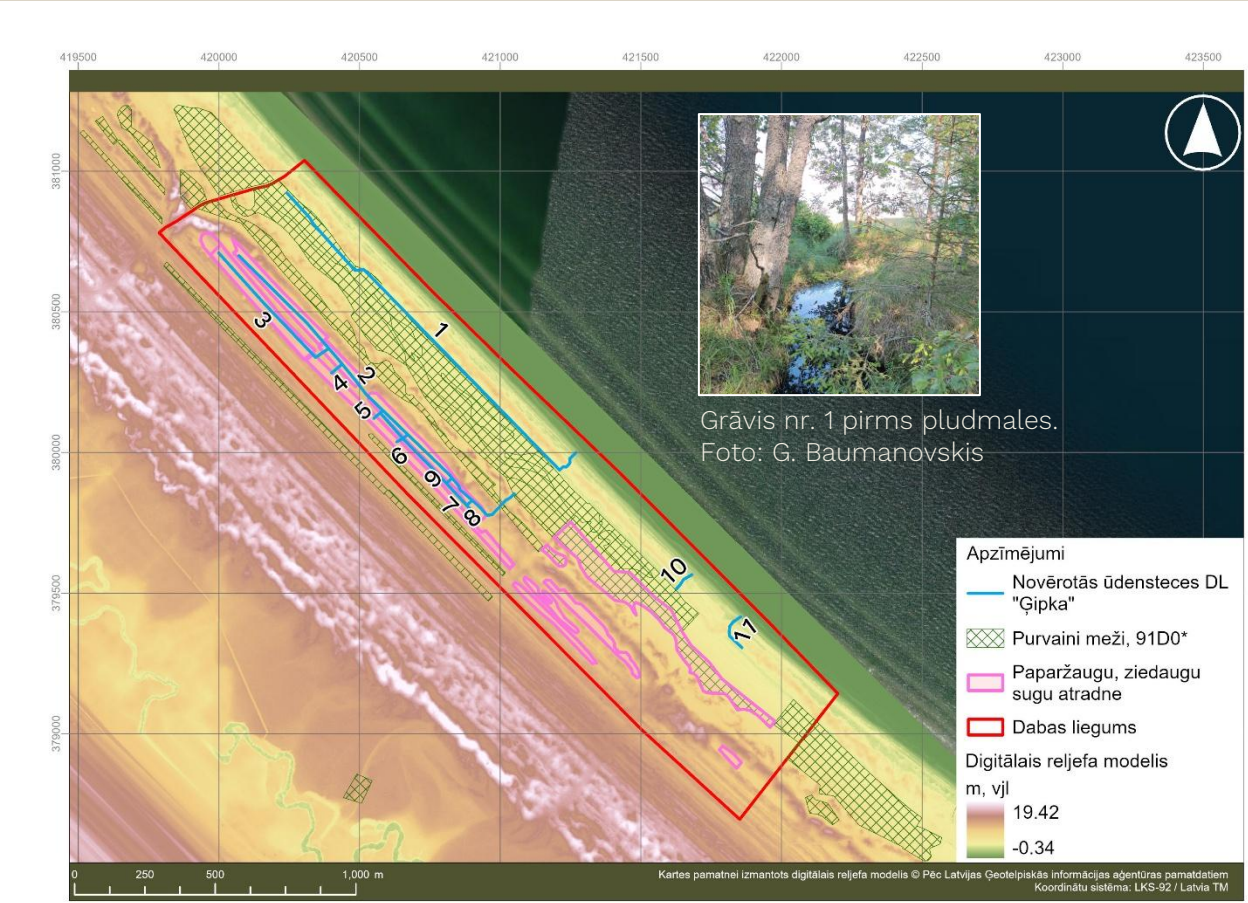

Smiltāja neļķe. M. Ūdres foto.

Ūdeņi un meliorācijas grāvji

Sākotnējie secinājumi:

- Z daļā meliorācijas tīkls veicina teritorijas susināšanu, **negatīvi ietekmējot mitros biotopus**.
- Meliorācijas sistēmas darbību daļēji ierobežo **grāvju aizaugums**.
- Hidroloģiskā režīma saglabāšanai starpkāpu ieplakās rekomendēta **periodiska apauguma novākšana aizsargājamo sugu atradnēs**.

Esošā apmeklētāju infrastruktūra

Apmeklētāju infrastruktūra.
M. Ūdres foto.

Aizsardzības režīms

Aizsardzības režīmu un robežas nosaka:

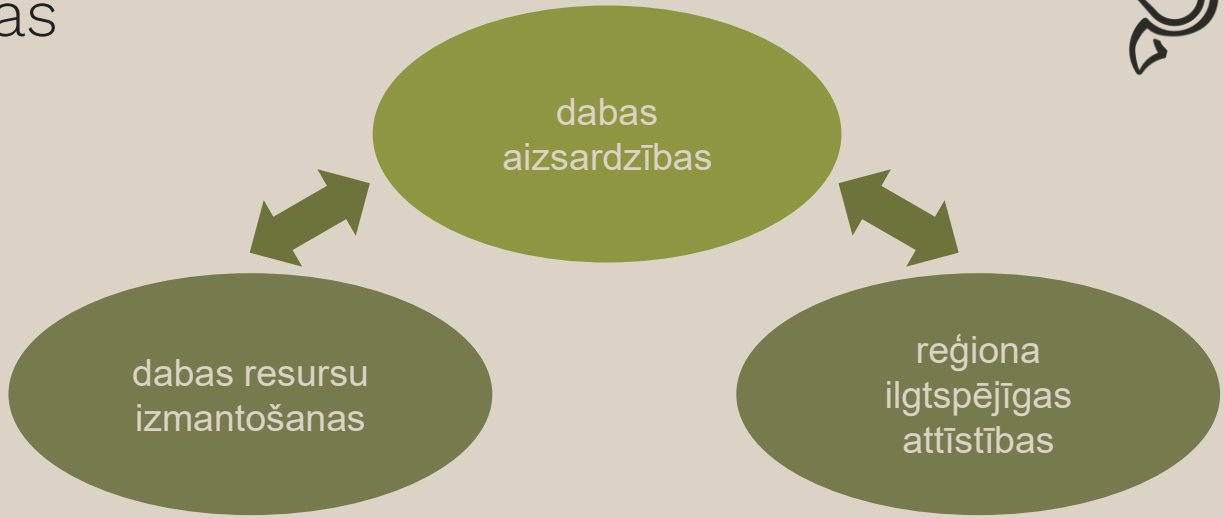
- Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.
- MK noteikumi Nr. 674 „Noteikumi par dabas liegumiem”.
- MK noteikumi Nr. 264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.

- Dabas liegumam **nav izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi**.

Dabas aizsardzības plāna mērķis

Saskaņot intereses:

nodrošināt teritorijas dabas vērtību saglabāšanu,

labvēlīgu aizsardzības statusu tām īpaši aizsargājamām **sugām** un

īpaši aizsargājamiem **biotopiem**,

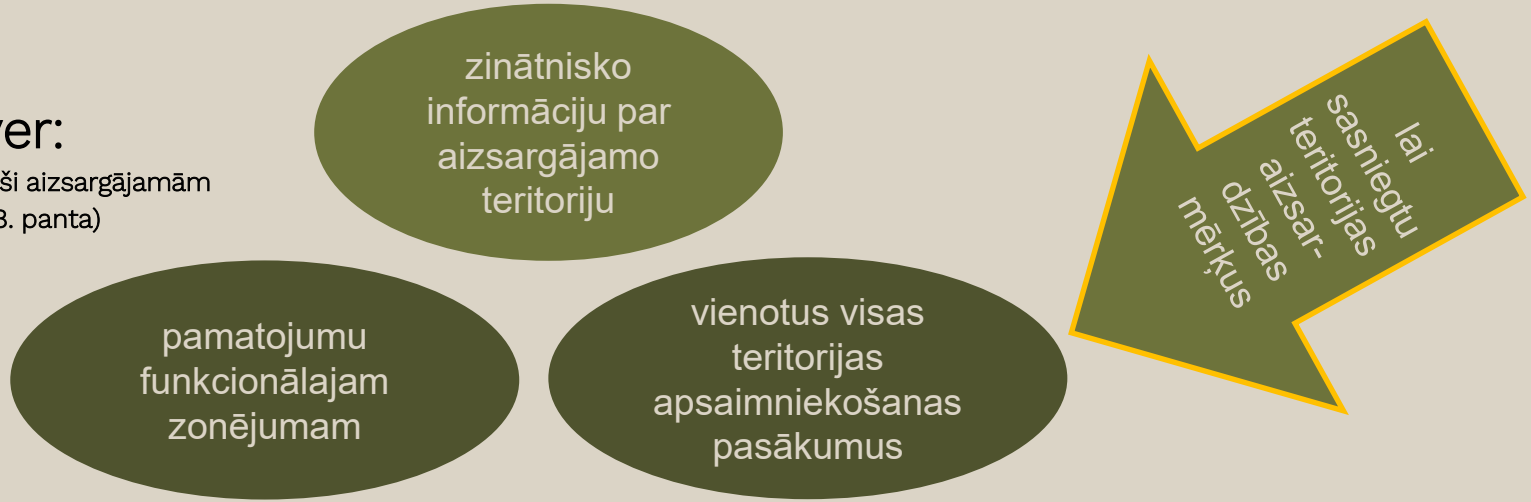
kuru aizsardzības nolūkā šī teritorija ir izveidota

(no likuma «Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām» 18. panta).

Dabas aizsardzības plāna saturs

Plānā ietver:

(no likuma «Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām 18. panta)

MK 2007. gada 9. oktobra noteikumi Nr. 686

«Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību».

Dabas lieguma «Ģipka»
dabas aizsardzības plāns

Iepriekšējais plāns
2004.-2014. gadam

Jaunais plāns tiks izstrādāts
12 gadu periodam,
2028.-2040. gadam

Foto: G. Baumanovskis

Plāna izstrādes posmi (orientējoši)

2026. gads

2026. gada augusts/septembris

- **Informācijas apkopošana, sākotnējā izpēte dabā**

2026. gada rudens

- **Plāna uzsākšanas informatīvā sanāksme**
- Sabiedrības informēšana, viedokļu noskaidrošana
- Konsultatīvās grupas izveidošana

2026./2027. gada ziema

- Plāna 1.redakcijas sagatavošana (pieejamās informācijas apkopojums)
- Pirmā konsultatīvās grupas sanāksme

2027. gads

2027. gada pavasaris

- **Izpēte dabā**
- Apsaimniekošanas pasākumu un apmeklētāju infrastruktūras plānošana
- Otrā konsultatīvās grupas sanāksme

2027. gada vasara

- Ekspertu atzinumu sagatavošana
- Trešā konsultatīvās grupas sanāksme
- **Plāna sabiedriskā apspriešana**

2027. gada vasara / rudens

- Plāna precizēšana
- Pašvaldības atzinuma saņemšana
- Noslēdzošā konsultatīvās grupas sanāksme
- Plāna iesniegšana Dabas aizsardzības pārvaldē

2027. gada rudens / ziema

- Plāna apstiprināšana Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijā

Sabiedrības iesaiste

Informatīvā sanāksme 2026. gada 28. oktobrī plkst. 17.00

Konsultatīvās grupas izveidošana,
obligātie dalībnieki: DAP, pašvaldība, VVD, VMD, LVM, var pieteikties pārstāvji no citām atbildīgajām valsts vai pašvaldību iestādēm, kā arī zemes īpašnieku vai lietotāju vai biedrības vai nodibinājuma pārstāvi – **pieteikšanās Dabas aizsardzības pārvaldē līdz 11. novembrim**

Vismaz 3 konsultatīvās grupas sanāksmes – atklātas, var piedalīties jebkurš interesents

Ja nepieciešams – darba grupa plānoto apsaimniekošanas pasākumu izvērtēšanai

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme

Pēdējā konsultatīvās grupas sanāksme

Ja vēlaties saņemt informāciju par sanāksmēm, pasākumiem, lūgums darīt zināmu savu e-pasta adresi!

Konsultatīvā grupa (izveide paredzēta MK noteikumos)

Sastāvs

Obligāti iekļaujamie institūciju pārstāvji:

- Dabas aizsardzības pārvalde,
- Valsts vides dienests,
- Valsts meža dienests,
- AS „Latvijas valsts meži”,
- Talsu novada pašvaldība.

Var pieteikties zemes īpašnieku, biedrību, nodibinājumu, citu institūciju pārstāvji.

Pārvalde izveido konsultatīvo grupu 1 mēneša laikā pēc sanāksmes.

Darbība

Konsultatīvā grupa izskata:

- priekšlikumus apsaimniekošanas pasākumiem,
- priekšlikumus individuālajiem noteikumiem,
- sagatavoto plāna projektu.

Izstrādātājs sasauc vismaz 3 konsultatīvās grupas sanāksmes.

Sanāksmēs **var piedalīties jebkurš, tās ir atklātas!**

Vēstule vai e-pasts Dabas aizsardzības pārvaldei 2 nedēļu laikā pēc sanāksmes,

pasts@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības plāna uzdevumi

01 Izvērtēt sugu un biotopu aizsardzības stāvokli, negatīvās ietekmes, **plānot sugu un biotopu aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumus.**

02 Izvērtēt teritorijas izmantošanu atpūtai, esošo apmeklētāju infrastruktūru, labiekārtojumu, **plānot jauno atpūtas un izziņas infrastruktūru, vēlamās un pieļaujamās vietas, veidus, apjomus, slodzes**.

03 Izvērtēt teritorijas **dabas pieejamību**, sniegt priekšlikumus pieejamības uzlabošanai.

04 Izvērtēt **meliorācijas sistēmu ietekmi,** sagatavot apsaimniekošanas pasākumus.

05 Izvērtēt teritoriju uz dienvidiem no dabas lieguma līdz Žocenei.

06 Aktualizēt aizsardzības **mērķus**, informāciju *Natura 2000* datubāzei, sagatavot ģeodatubāzi pievienošanai OZOLAM.

Informācijas avoti

01

Iepriekšējais dabas aizsardzības plāns (2004), *EMERALD* anketas pirms Natura 2000 izveidošanas

02

Dabas skaitīšanas (2018) dati par **biotopiem.**

03

Informācija par **sugām** OZOLĀ un www.dabasdati.lv, vides monitoringa dati u.c.

04

Sugu un biotopu **pētījumi 2026. gada sezonā.**

05

Teritorijā esošās infrastruktūras u.c. apsekojumi, dažādu laiku kartes, plāni u.c. informācija.

06

Pašvaldības, vietējo iedzīvotāju, zemes īpašnieku un apsaimniekotāju sniegtā **informācija un viedokļi**.

Dabas aizsardzības plāna eksperti

Sertificēti sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperti:

Gunta Evarte-Bundere
Meža un purva biotopu un vaskulāro augu sugu eksperte

Brigita Laime
Jūras piekrastes biotopu un vaskulāro augu sugu eksperte

Uldis Ļoļāns, Artūrs Laubergs
Putnu sugu eksperti

Iveta Jakubāne, Maksims Balalaikins
Bezmugurkaulnieku sugu eksperti

Citu jomu eksperti:

Gustavs Jorens Baumanovskis
Hidrologs

Arnolds Fridrihsons
GIS speciālists

Māra Vilciņa
Tūrisma vadības speciāliste

Jānis Matulis
Dabas pieejamības eksperts

Aicinām ikvienu interesentu **izteikt viedokli** par turpmāko dabas lieguma attīstības vīziju sanāksmē vai **rakstiski līdz 6. novembrim**!

Aicinām **līdz 11. novembrim** izvirzīt institūciju un zemes īpašnieku pārstāvjus darbam **konsultatīvajā grupā!**
*Pieteikšanās **Dabas aizsardzības pārvaldē,** Baznīcas iela 7, Sigulda, LV-2150, e-pasts pasts@daba.gov.lv, norādot vārdu, uzvārdu, ko pārstāv, telefona numuru un e-pasta adresi.*

Priekšlikumus adresēt:

SIA «Ecosystem solutions Latvia»
Lastādijas iela 12 k-3, Rīga, LV-1050
Vairāk informācijas: www.ecosoul.bio

Plāna izstrādes vadītājai Kristīnei Vilciņai
kristine@ecosoul.bio, tālr. 26554868

Dabas aizsardzības plānu izstrāde tiek veikta Dabas aizsardzības pārvaldes īstenotā ERAF projekta "Dabas aizsardzības plānu izstrāde bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai rezervātos un nacionālajos parkos" Nr. 2.2.3.3/1/24/I/001 ietvaros.

Līdzfinansē Eiropas Savienība

2027 Nacionālais attīstības plāns

Dabas aizsardzības pārvalde

ECOSOUL

Paldies par uzmanību!

ECOSOUL

Zinātne darbībā!

+371 26554868

kristine@ecosoul.bio

www.ecosoul.bio

Lastādijas iela 12-k3, Rīga, LV-1050

